

ingediend op **1691** (2022-2023) – Nr. 3
12 juni 2023 (2022-2023)

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs
uitgebracht door Annabel Tavernier, Brecht Warnez en Johan Danen

over het ontwerp van decreet

tot bescherming van klokkenluiders
in het onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap

Documenten in het dossier:

- 1691** (2022-2023) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Amendementen

Samenstelling van de Commissie voor Onderwijs:

Voorzitter: Karolien Grosemans.

Vaste leden:

Arnout Coel, Koen Daniëls, Karolien Grosemans, Kathleen Krekels, Annabel Tavernier;
Roosmarijn Beckers, Jan Laeremans, Kristof Slagmulder;
Loes Vandromme, Hilâl Yalçın;
Jean-Jacques De Gucht, Gwendolyn Rutten;
Johan Danen, Elisabeth Meuleman;
Hannelore Goeman.

Plaatsvervangers:

Marius Meremans, Axel Ronse, Nadia Sminate, Kris Van Dijck, Katja Verheyen;
Leo Pieters, Els Sterckx, Sam Van Rooy;
Katrien Schryvers, Brecht Warnez;
Els Ampe, Tom Ongena;
Stijn Bex;
Steve Vandenbergh.

Toegevoegde leden:

Kim De Witte.

INHOUD

I.	Toelichting door minister Ben Weyts	4
II.	Bespreking	5
1.	Tussenkomsten van de leden	5
1.1.	Johan Danen.....	5
1.2.	Kristof Slagmulder.....	6
1.3.	Brecht Warnez	7
1.4.	Hannelore Goeman	8
1.5.	Tom Ongena	8
1.6.	Karolien Grosemans	9
2.	Antwoorden van minister Ben Weyts.....	9
3.	Replieken van de leden en bijkomende antwoorden	10
4.	Amendementen	10
III.	Stemming	11
1.	Artikelsgewijze stemming	11
2.	Stemming over het geheel.....	13
IV.	Gebruikte afkortingen	14
	Tekst aangenomen door de commissie.....	15

Op 1 juni 2023 besprak de Commissie voor Onderwijs het ontwerp van decreet tot bescherming van klokkenluiders in het onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap.

I. TOELICHTING DOOR MINISTER BEN WEYTS

Minister *Ben Weyts* licht het ontwerp van decreet toe. Het betreft de omzetting van een Europese richtlijn die een aantal minimumnormen bevat voor de bescherming van melders van inbreuken op het Unierecht. De richtlijn legt op dat er enerzijds wordt voorzien in doeltreffende, vertrouwelijke en beveiligde meldkanalen en anderzijds in een effectieve bescherming van de klokkenluiders.

Het ontwerp van decreet gaat niet over het aanpakken van de inbreuken die worden gemeld door de klokkenluiders, het gaat wel over het stimuleren van klokkenluidersmeldingen en over het zorgen voor een afdoende bescherming. Het behandelen van inbreuken zelf, het handhaven van de regelgeving, is al geregeld. Voor het hoger onderwijs zorgt het college van regeringscommissarissen daarvoor. Voor het niet-hoger onderwijs komt die taak de onderwijsinspectie toe. Afhankelijk van de inbreuk zijn er nog andere kanalen. Als het bijvoorbeeld gaat over radioactief afval in het kader van wetenschappelijk onderzoek dan komt dat het FANC toe en als het gaat over voedselveiligheid is het een zaak van het FAVV. Maar dat regelt het ontwerp van decreet dus niet.

Het ontwerp van decreet gaat over het beschermen van wie een melding doet, niet het handhaven van de betreffende melding. Het ontwerp van decreet verlaagt volgens de minister de drempel voor melders door hen bescherming te bieden.

Om diverse redenen werd gekozen voor een aparte omzetting voor het onderwijs in plaats van de regeling die bestaat in het kader van het Bestuursdecreet. Deze aparte omzetting biedt de mogelijkheid om een uniforme regeling uit te werken voor alle personeelsleden van alle onderwijsinstellingen. Zo wordt bijvoorbeeld vermeden dat binnen dezelfde universiteit personeelsleden binnen twee verschillende kaders zouden vallen. Het regeringscommissariaat zou dan overlappen met de ombudsdienst en met de federale meldkamer. Dat kan de complexiteit alleen maar vergroten. Daarom werd gekozen voor een uniforme en heldere regeling voor het onderwijs in de eigen onderwijsregelgeving.

Het ontwerp van decreet biedt de kans om verder te bouwen op wat al bestaat, aldus de minister. Deze eenvoudige regelgeving sluit aan bij bestaande controleorganen en meldpunten.

Het ontwerp van decreet is opgesplitst. De regeling voor het niet-hoger onderwijs is uitgewerkt in de vorm van autonome bepalingen. Dat laat toe om één regeling uit te werken voor de verschillende onderwijsniveaus, zonder dat eenzelfde regeling meerdere keren in een ander decreet moet worden ingevoerd. Voor het hoger onderwijs is er sinds 2013 met de Codex Hoger Onderwijs een overkoepelend decreet. De klokkenluidersregeling kan in alle transparantie aan deze codex worden toegevoegd.

Het ontwerp van decreet heeft een ruim toepassingsgebied. Het is zowel op de statutaire personeelsleden als op de contractuele personeelsleden van toepassing. In het hoger onderwijs is het ontwerp van decreet van toepassing op alle personeelsleden, ook de bursalen. Het materiële toepassingsgebied is beperkt. Het ontwerp van decreet geldt enkel voor meldingen van inbreuken in domeinen die zijn vermeld in de richtlijn. Het gaat onder meer over de veiligheid van het vervoer, de bescherming van het milieu, dierenwelzijn en volksgezondheid. Het doel van het beperkte toepassingsgebied is om de weerslag van de richtlijn op de onderwijsinstellingen te beperken en om conflicten met bestaande procedures zoveel mogelijk te vermijden. De klokkenluidersregeling geldt niet voor meldingen over

interpersoonlijke conflicten of voor conflicten tussen de melder en de onderwijsinstelling. Daar zijn andere procedures voor, aldus minister Ben Weyts.

Inbreuken kunnen worden gemeld bij een intern of een extern meldkanaal. Iedere onderwijsinstelling moet in een intern meldkanaal voorzien. Elke school of instelling kan dat zelf organiseren of kan een beroep doen op een externe aanbieder. Voor het externe meldkanaal wordt voor instellingen niet-hoger onderwijs een beroep gedaan op de Vlaamse Ombudsdienst en voor instellingen hoger onderwijs op de dienst van de regeringscommissarissen. Ook bestaat de mogelijkheid om een inbreuk via een openbaarmaking te melden.

Het ontwerp van decreet bevat ook regels met betrekking tot de organisatie van de meldkanalen en het respecteren van de privacy.

De klokkenluidersregeling geldt voor personen die vanuit een werkgerelateerde context informatie over inbreuken hebben vernomen en die het risico lopen op represailles vanuit die context. Dat kunnen personeelsleden zijn, maar ook externen, bijvoorbeeld aannemers, leveranciers of ex- en kandidaat-werknemers. De bescherming tegen represailles geldt ook voor facilitators van de melder en voor getuigen van de inbreuken.

De bescherming houdt in dat de onderwijsinstelling of een personeelslid van de instelling geen represailles mag nemen tegen de melder, maar ook niet mag dreigen met represailles. Het kan gaan over ontslag, een slechte evaluatie of het weigeren van een opleiding. Worden er toch represailles genomen of wordt daarmee gedreigd, dan zijn er administratieve of tuchtrechtelijke sancties als het een sanctie betreft die vanuit een instelling ten aanzien van een personeelslid wordt genomen, maar er kan ook een terugvordering van een deel van het werkingsbudget gebeuren als de overheid een instelling een sanctie moet opleggen. Bij een gerechtelijke procedure geldt de omkering van de bewijslast.

Op een webpagina kan men terecht voor informatie over onder meer de voorwaarden voor een bescherming als klokkenluider, de procedures en de rechten van de melders en de betrokken personen.

Als personeelsleden in het niet-hoger en het hoger onderwijs misbruiken en onregelmatigheden vaststellen, moeten ze die zonder vrees voor repercussies kunnen melden, benadrukt de minister. Deze regeling zal er volgens de minister voor zorgen dat misbruiken sneller naar buiten komen. Ze komt naast heel wat andere inspanningen die in het onderwijs worden geleverd.

De minister concludeert dat deze ingreep nodig is om uniformiteit te creëren met betrekking tot zowel de interne als de externe meldpunten. Dat doet volgens hem geen afbreuk aan de inspanningen die nu al worden geleverd, naast de bestaande meldpunten en procedures en naast de regeling die wordt uitgewerkt voor grensoverschrijdend gedrag. Minister Ben Weyts belooft de impact van de richtlijn te zullen opvolgen, zodat er, indien nodig, nog kan worden bijgestuurd.

II. BESPREKING

1. Tussenkomen van de leden

1.1. Johan Danen

Johan Danen vindt het belangrijk dat klokkenluiders een eigen statuut krijgen, omdat ze een belangrijke rol spelen in de organisaties. Zij stoten soms op ongemakkelijke waarheden die moeten worden gemeld. Het ontwerp van decreet vangt het feit op dat ze daarbij soms op grenzen stuiten. Johan Danen hoopt uiteraard

dat er weinig meldingen zijn. Maar als de feiten er zijn, moeten ze gemeld kunnen worden. De samenleving is dat aan zichzelf verplicht. Mistoestanden die door niemand worden gemeld kunnen een organisatie ontwrichten. Dat moet worden vermeden.

De klokkenluider moet dus alle mogelijke bescherming worden gegeven. Voor eerst in de vorm van een vertrouwenwekkend kanaal. Johan Danen vraagt hoe de minister de interne organisatie van zo'n kanaal door scholen ziet. Bij meldpunten voor grensoverschrijdend gedrag in het hoger onderwijs liep dat vaak mis door de beperkte procedures of door een sfeer van wantrouwen. Hoe kan zo'n intern meldpunt vertrouwenwekkend genoeg zijn?

De feiten moeten ook goed kunnen worden onderzocht, aldus Johan Danen. Welke garantie kan de minister bieden dat dat inderdaad zal gebeuren, dat er iets met de klacht wordt gedaan en dat er consequenties aan worden verbonden?

Johan Danen verbindt er zich toe het ontwerp van decreet te zullen goedkeuren als de antwoorden op zijn vragen bevredigend zijn.

Hij heeft nog enkele punctuele vragen. Het is hem niet helemaal duidelijk welk toepassingsgebied het ontwerp van decreet heeft. Vallen de inrichtingen van gemeenten, steden en provincies onder het ontwerp van decreet? Wat met mensen van externe firma's, zoals onderhoudspersoneel? Wat moeten zij doen als ze iets vinden dat zou moeten worden gemeld?

1.2. Kristof Slagmulder

Kristof Slagmulder stelt vast dat in afdeling 1 van het ontwerp van decreet artikel 3 en 27 de definities geven van de termen. De opsomming van wat 'extern' is komt volgens hem niet volledig overeen met de opsomming bij de algemene toelichting op bladzijde 7 en 8. Twee spelers die in de algemene toelichting staan worden niet meer expliciet vermeld: derden die verbonden zijn met de melders die het slachtoffer kunnen worden van represailles in een werkgerelateerde context, zoals collega's of familieleden van de melder, en juridische entiteiten die eigendom zijn van de melders, waarvoor de melders werken of waarmee de melders in een werkgerelateerde context verbonden zijn. Moet dat niet worden toegevoegd, vraagt Kristof Slagmulder.

In artikel 5 en 30, afdeling 2, worden een aantal zaken opgesomd die niet onder het toepassingsgebied van de klokkenluidersregeling vallen. Het gaat dan over informatie die door specifieke regelgeving wordt beschermd en niet kenbaar mag worden gemaakt, bijvoorbeeld gevoelige informatie inzake de veiligheid van het land, het medisch beroepsgeheim, het beroepsgeheim van advocaten enzovoort. Kristof Slagmulder vraagt of de opsomming van zes punten daar niet moet worden uitgebreid met een zevende punt: industriële geheimen en bedrijfsgeheimen. Voor het leerplichtonderwijs en heel wat andere onderwijsdomeinen is dat niet van toepassing, maar allicht wel in het kader van het onderzoek in het hoger onderwijs. Daar worden heel wat innovatieve technieken ontwikkeld die gevoelig kunnen zijn op zowel strategisch als concurrentieel vlak. Universiteiten en hogescholen werken vaak samen met bedrijven. Het is dus denkbaar, aldus Kristof Slagmulder, dat een klokkenluider industriële en/of bedrijfsgeheimen naar buiten zou kunnen brengen. Hij vraagt hoe de minister dat inschat.

Afdeling 3 gaat over interne en externe meldkanalen. De Europese richtlijn vermeldt het belang van een goede opleiding voor de personen die binnen de meldpunten fungeren. De spreker vraagt of het niet beter zou zijn om bij elk artikel een extra lid toe te voegen waarbij in uitvoering van artikel 12, vijfde lid, van de Europese klokkenluidersregeling wordt bepaald dat de personeelsleden die worden gelast

om als meldpunt te fungeren deze functie pas kunnen opnemen nadat zij daartoe een specifieke opleiding hebben genoten. De Vlaamse Regering kan hierbij worden gelast om de onderdelen vast te leggen waaruit deze opleiding minstens zou moeten bestaan, aldus nog Kristof Slagmulder. Zowel in het ontwerp van decreet als in de memorie van toelichting wordt vaak gesteld dat het belangrijk is dat de melder vertrouwen moet kunnen hebben in de mensen achter de meldkanalen. In die zin kan een decretale garantie op een goed opgeleide persoon in de meldpunten enkel maar in het voordeel spelen van dat vertrouwen.

De onderwijsinstelling of de organisatie kan ervoor kiezen om voor de interne meldkanalen een externe aanbieder te kiezen. Hierover moet worden overlegd met de personeelsafvaardiging, vindt Kristof Slagmulder. De toelichting bij artikel 8 en 34 stelt dat de instellingen er daarbij moeten op toezien dat de voordelen van een intern meldkanaal – een laagdrempelige toegang en een snelle en doeltreffende behandeling van meldingen – niet in het gedrang komen. Waarom staat dat niet expliciet in het ontwerp van decreet? Hoe afdwingbaar is deze regel? Op welke manier moet dat worden nagegaan?

In afdeling 7 leggen artikel 18 en 48 de beschermings- en ondersteunende maatregelen vast met betrekking tot melders. Ze mogen geen represailles ondergaan voor hun melding, onder andere met betrekking tot hun evaluatie of een negatieve arbeidsreferentie. De spreker vraagt of het niet opportuun zou zijn om nog een extra lid toe te voegen met de volgende extra beschermingsmaatregel: personen die het voorwerp van een melding uitmaken of hebben uitgemaakt kunnen niet optreden als evaluator of opsteller van een arbeidsreferentie van de melder. Op die manier voorkomt men alle schijn dat deze personen als represaille een negatieve evaluatie of negatieve arbeidsreferentie zouden afleveren.

1.3. Brecht Warnez

Volgens *Brecht Warnez* is iedereen het eens over de doelstellingen van het ontwerp van decreet. Niemand wil misbruiken of onregelmatigheden in het onderwijs. Het is logisch dat men op het onderwijspersoneel een beroep doet om meldingen te doen. Maar daar moet een sterke bescherming tegenover staan, vindt de spreker. Met betrekking tot de volledige overheid heeft minister Bart Somers al stappen gezet. Het is goed dat dat nu ook voor het onderwijs gebeurt.

Het ontwerp van decreet heeft een weloverwogen beperkt materieel toepassingsgebied. Het wijkt op bepaalde punten af van het Bestuursdecreet. Het is inderdaad niet evident dat er in bepaalde organisaties twee decreten van toepassing zijn. In het bijzonder als het gaat over personeelsleden van scholen van steden, gemeenten of provincies, zal er personeel zijn dat valt onder de rechtspositieregeling van Onderwijs en personeel dat onder andere decreetgeving inzake klokkenluiders valt, met name het Bestuursdecreet. Brecht Warnez vindt dat op zich niet zo erg. Maar hij wil wel weten of er geen overlappingsen zijn. Er mag geen personeel zijn dat zowel onder het ene als onder het andere valt, want dan volgen er betwistingen. Stel dat er wel een overlapping is, mag men er dan van uitgaan dat de ruimste bescherming wordt toegepast?

Brecht Warnez wijst erop dat de universiteiten bezwaren geformuleerd hebben bij de anonimiteit van de klokkenluidersmeldingen. Hij begrijpt dat. Het kan om een persoonlijke afrekening gaan. Anderzijds betekent anonimiteit ook wel de verlaging van de drempel om te melden. In de toelichting staat: "Het ontwerp van decreet verhindert niet dat een inbreuk anoniem gemeld wordt. Het meldkanaal moet hiermee echter maar aan de slag gaan voor zover dit mogelijk is. (...) Er kan evenwel niet van een meldkanaal verwacht worden dat het een anonieme melding behandelt als het moeilijk is om na te gaan waarop de melding betrekking heeft en of deze gegrond is." Het hangt dus van het meldkanaal af of er al dan niet anoniem gemeld

kan worden. In het bestuurlijk Klokkenluidersdecreet, met name het decreet van 18 november 2022 tot wijziging van het Provinciedecreet van 9 december 2005, het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en het Bestuursdecreet van 7 december 2018, wat betreft klokkenluiders, dat het Bestuursdecreet aanpast, staat het scherper geformuleerd. Artikel 12, §6, stelt: "Melders kunnen informatie over inbreuken anoniem melden." Dat lijkt Brecht Warnez een absoluut recht te zijn. In het ontwerp van decreet lijkt het meer een afhankelijk, relatief recht. Hoe moeten deze twee bepalingen met elkaar worden vergeleken?

Het ontwerp van decreet doet een beroep op het plichtsbesef van het onderwijspersoneel. Dat moet de garantie krijgen dat het beschermd is als klokkenluider. Er mogen geen represailles volgen en ook geen dreigingen daartoe. Artikel 18 en 48 bepalen dat men gevrijwaard is van represailles en dat men gegronde redenen moet hebben om te geloven dat de gemelde informatie op het moment van de melding juist was. Hoever moet die inspanning gaan om zeker te zijn dat de informatie juist is, vraagt Brecht Warnez. Klokkenluiders hebben niet de middelen van een overheid. Welke inspanningsverbintenis wordt hier verwacht?

Artikel 17 en 46 stellen dat de website zal vermelden dat de melders bij voorkeur intern melden. Het lijkt Brecht Warnez logisch dat de klokkenluider eerst een intern meldingskanaal probeert. Maar is dat een noodzakelijke stap? Indien wel, dan zou het overslaan van het interne meldingskanaal tot de onontvankelijkheid van de melding kunnen leiden.

Het ontwerp van decreet stelt dat het decreet in werking treedt de dag na de publicatie in het Belgisch Staatsblad. Brecht Warnez begrijpt dat men snel wil gaan. Ook in de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering is ernaar gestreefd om het Bestuursdecreet zo snel mogelijk in werking te laten treden. Maar toen bleek dat het voor de steden en gemeenten veel te snel was gegaan. Men kan niet in tien dagen interne meldkanalen aanpassen. Brecht Warnez vindt dat tien dagen ook voor het onderwijsveld veel te weinig is. Hoe zullen de scholen, hogescholen en universiteiten worden begeleid en ondersteund? Volgt er een omzendbrief, een model en een draaiboek?

1.4. Hannelore Goeman

Namens de Vooruitfractie vindt *Hannelore Goeman* het een goede zaak dat met het ontwerp van decreet uitvoering wordt gegeven aan de Europese richtlijn, dat in bescherming voor klokkenluiders wordt voorzien en dat heel duidelijk wordt gemaakt hoe doeltreffende, vertrouwelijke en beveiligde meldingskanalen moeten worden georganiseerd, zowel intern als extern. Ze sluit zich aan bij de door de vorige leden gestelde vragen. Scholen kunnen interne meldkanalen zelf organiseren of die uitbesteden aan een externe aanbieder. Is er in ondersteuning of in middelen voorzien om hen daarbij te helpen? Wie zelf zo'n kanaal organiseert, zal daarvoor immers een deel van zijn personeel moeten vrijstellen, onder andere om opleiding te volgen, terwijl uitbesteden aan een externe aanbieder ook geld kost.

1.5. Tom Ongena

Tom Ongena wijst erop dat in de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering al een discussie is gevoerd over een klokkenluidersregeling, maar dan specifiek voor personeelsleden van de Vlaamse overheid en de lokale besturen. Hij vindt het verschil qua materieel toepassingsgebied opvallend. Het ontwerp van decreet kiest ervoor om dat te beperken tot EU-recht, conform de EU-regelgeving, terwijl er bij de andere regeling voor werd gekozen om ook inbreuken op Vlaamse, nationale en zelfs lokale regelgeving eronder te laten vallen.

Dat verschil kan gevolgen hebben: gemeentescholen zouden kunnen vallen onder verschillende klokkenluidersregelingen. De spreker wil weten waarom ervoor werd gekozen om het toepassingsgebied te beperken. Hoe zal de minister ervoor zorgen dat die verschillen op de werkvloer niet zorgen voor wrevel of onduidelijkheid?

1.6. Karolien Grosemans

Karolien Grosemans beaamt dat met het ontwerp van decreet is gekozen voor een specifieke omzetting van de Klokkenluidersrichtlijn voor het onderwijs, dus enkel van het strikt noodzakelijke, in tegenstelling tot de regeling in het Bestuursdecreet. Daar zijn twee redenen voor. Er is dan één uniforme regeling voor alle personeelsleden. Het bestaande Bestuursdecreet voor de Vlaamse overheid onverminderd toepassen op het onderwijs zou leiden tot twee verschillende klokkenluidersregelingen omdat dat decreet niet van toepassing is op contractuele personeelsleden in het vrij onderwijs. Ook wil men de administratieve last zo veel mogelijk beperken. Er bestaan al veel controleorganen en meldpunten in het onderwijs die goed werk leveren. Een ruim toepassingsgebied voor het onderwijs zou leiden tot een overdaad aan procedures.

2. Antwoorden van minister Ben Weyts

Minister *Ben Weyts* geeft aan dat van de omzetting van deze richtlijn gebruik wordt gemaakt om voor wat meer uniformiteit te zorgen. Ook in het kader van de discussie over meldingen van grensoverschrijdend gedrag in het hoger onderwijs wordt gezorgd voor meer stroomlijning van interne meldpunten. Daarnaast wordt een extern meldpunt op poten gezet voor eenieder die geen vertrouwen heeft in het interne meldpunt.

Vervolgens wijst de minister erop dat de bescherming in die mate ingrijpend is dat er ook een omkering van de bewijslast van toepassing is. In de richtlijn moet men bewijzen dat men geen represailles heeft genomen tegen een melder vanwege de melding. Men moet ook bewijzen dat men iemand niet heeft ontslagen omdat die persoon een melding heeft gedaan, maar dat het ontslag daar los van staat.

Het toepassingsgebied is het volledige onderwijs, het leerplichtonderwijs en het hoger onderwijs. Het is niet van toepassing op de onderwijsinspectie, de administratieve diensten van het GO! en de personeelsleden van steden en provincies. Die vallen onder de klokkenluidersregeling van het Bestuursdecreet.

Hoe gaat het nu verder met de uitrol? Wat het hoger onderwijs betreft, meldt de minister dat de regeringscommissarissen klaar zijn en dat de communicatie met de hogeronderwijsinstellingen gevoerd is. Wat het leerplichtonderwijs betreft, is men momenteel met de koepels aan het bekijken hoe de communicatie naar de scholen kan worden geoptimaliseerd.

De scholen wordt de keuze gelaten of ze alles zelf organiseren of bij de koepel aansluiten. De minister geeft aan dat scholen bestaande interne meldpunten kunnen hanteren. In het kader van het sociaal overleg was men geen voorstander van een verplichte opleiding bij de interne meldkanalen. Met betrekking tot het punt van de bedrijfsgeheimen wijst de minister erop dat de Europese richtlijn dat uitdrukkelijk uitsluit.

Dat men iemand die betrokken is bij een melding geen evaluatie laat afnemen, lijkt de minister nogal evident. Hij vindt het dan ook overbodig om dat te verduidelijken.

Het is mogelijk dat personen onder twee decreten vallen. Dan kan men kiezen naargelang de situatie of het onderwerp.

De minister wijst erop dat in het onderwijs een relatief recht geldt. Hij geeft aan dat, als op de een of andere manier de anonimiteit wordt doorbroken en bekend raakt wie de melder is, men ook kan terugvallen op de bescherming.

De minister merkt op dat de hogeronderwijsinstellingen ook hun bestaande meldkanalen hebben. Voor de Vlaamse Ombudsdienst ziet hij ook geen probleem. Er is geen apart budget voorzien voor de communicatie naar de scholen. Dat maakt deel uit van een adequaat personeels- en integriteitsbeleid. Ze kunnen ook terugvallen op bestaande meldpunten. De scholen moeten wel terdege geïnformeerd worden.

Waarom is er een verschil ten opzichte van Bestuurszaken? De minister wijst erop dat er een ander vertrekpunt is. Er bestonden al verschillende meldpunten en regelingen. Daarnaast is er nog de vermenging tussen publiekrechtelijke en privaatrechtelijke instellingen. Daarom heeft de minister het wijs geacht om dat in een aparte regeling te voorzien. Bestuurszaken had al een uitgebreide klokkenluidersregeling. Daar is men van vertrokken. Onderwijs heeft zijn regeringscommissarissen en de onderwijsinspectie en valt voor Europese en federale kaders al onder heel wat regelgeving.

3. Replieken van de leden en bijkomende antwoorden

Brecht Warnez merkt op dat op de website staat dat men bij voorkeur intern meldt. Is dat dan een ontvankelijkheidsvoorwaarde?

Minister *Ben Weyts* verduidelijkt dat dat niet het geval is.

Johan Danen vraagt zich af waarom men niet voor een ruimer toepassingsgebied is gegaan, waarbij het Bestuursdecreet wel aan de orde is. Iemand die enkel onder deze regeling valt, is immers beperkt in wat hij kan melden. De spreker begrijpt niet goed waarom ervoor gekozen is om het light op te vatten. Tot slot benadrukt Johan Danen dat de bescherming van de klokkenluider ook voor Groen heel erg belangrijk is.

Minister *Ben Weyts* herhaalt dat het vertrekpunt anders was en dat men desgevallend ook nog altijd kan verruimen. Er wordt vertrokken van bestaande controlemechanismen. Later kan het toepassingsgebied nog altijd verruimd worden, maar dan als de scholen en instellingen zich hebben kunnen voorbereiden. Omgekeerd werken kan niet: als men heel erg ruim gaat en het botst met andere regelgevende kaders en een negatieve impact heeft, kan men niet meer gaan beperken.

4. Amendementen

Karolien Grosemans licht veertien amendementen toe die door de meerderheidsfracties werden ingediend en een aantal wetgevingstechnische aanpassingen aanbrengen (*Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 1691/2).

Amendement nr. 1 en 2 betreffen een aantal technische wijzigingen, met een juiste verwijzing naar de decreten die worden vermeld. De aanpassingen van amendement nr. 3 stemmen formuleringen op elkaar af en geven meer duidelijkheid over de moment waarop de termijn van zeven dagen begint te lopen. Ook amendement nr. 4 en 5 passen bewoordingen aan en geven een grotere duidelijkheid en eenvoudigheid in de regelgeving. Amendement nr. 6 is een technische correctie naar de juiste juridische formulering. Amendement nr. 7 en 8 zijn ook technische correcties. Amendement nr. 9 bevat een aantal definities met betrekking tot de klokkenluidersregeling voor het hoger onderwijs. Dat gaat over deel 5, maar de regeling inzake het extern meldkanaal voor het hoger onderwijs is ook opgenomen in deel 4. Het amendement breidt het bereik van de definities uit naar deel 4. Amendement nr. 10 is net dezelfde aanpassing als die van amendement 3. Amendement nr. 11

is een technische correctie. De tekst van het ontwerp van decreet verwijst alleen naar de werkingsuitkeringen voor de hogescholen. Amendement nr. 12 voegt ook een verwijzing naar de werkingsuitkeringen voor de universiteiten toe, zodat daar geen twijfel over kan ontstaan. Amendement nr. 13 en 14 betreffen technische correcties.

III. STEMMING

1. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1 en 2

Artikel 1 en 2 worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 3

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Amendement nr. 2 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het geamendeerde artikel 3 wordt eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 4 tot en met 11

Artikel 4 tot en met 11 worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 12

Amendement nr. 3 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het geamendeerde artikel 12 wordt eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 13

Amendement nr. 4 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Amendement nr. 5 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het geamendeerde artikel 13 wordt eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 14 tot en met 17

Artikel 14 tot en met 17 worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 18

Amendement nr. 6 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het geamendeerde artikel 18 wordt eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 19 tot en met 22

Artikel 19 tot en met 22 worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 23

Amendement nr. 7 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Amendement nr. 8 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het geamendeerde artikel 23 wordt eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 24 tot en met 26

Artikel 24 tot en met 26 worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 27

Amendement nr. 9 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het geamendeerde artikel 27 wordt eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 28 tot en met 38

Artikel 28 tot en met 38 worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 39

Amendement nr. 10 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het geamendeerde artikel 39 wordt eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 40 tot en met 45

Artikel 40 tot en met 45 worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 46

Amendement nr. 11 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het geamendeerde artikel 46 wordt eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 47

Artikel 47 wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 48

Amendement nr. 12 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Amendement nr. 13 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Amendement nr. 14 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Het geamendeerde artikel 48 wordt eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 49 tot en met 51

Artikel 49 tot en met 51 worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen met 13 stemmen.

2. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet tot bescherming van klokkenluiders in het onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap wordt eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Karolien GROSEMANS,
voorzitter

Annabel TAVERNIER
Brecht WARNEZ
Johan DANEN,
verslaggevers

IV. GEBRUIKTE AFKORTINGEN

FANC Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle
FAVV Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden.

Hoofdstuk 2. Bescherming van klokkenluiders in het niet-hoger onderwijs

Afdeling 1. Definities

Art. 3. In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- 1° betrokken persoon: een natuurlijke of rechtspersoon die in de interne of externe melding of bij de openbaarmaking wordt genoemd als persoon aan wie de inbreuk wordt toegeschreven of met wie die persoon in verband wordt gebracht;
- 2° externe: een van de volgende personen die in het kader van hun werk informatie over inbreuken hebben:
  - a) aandeelhouders en personen die behoren tot het bestuurlijk, leidinggevend of toezichthoudend orgaan van een instelling, met inbegrip van leden die niet bij het dagelijks bestuur zijn betrokken, vrijwilligers en bezoldigde of onbezoldigde stagiairs;
  - b) aannemers, onderaannemers en leveranciers en iedereen die werkt onder hun toezicht en leiding;
  - c) personen die informatie over inbreuken hebben verkregen in een werkrelatie die ondertussen is beëindigd;
  - d) personen van wie de werkrelatie nog moet beginnen en die informatie over inbreuken hebben verkregen tijdens de wervingsprocedure of andere precontractuele onderhandelingen;
- 3° externe melding: het melden van informatie over inbreuken aan een extern meldkanaal als vermeld in artikel 9;
- 4° facilitator: een natuurlijke persoon die in een werkgerelateerde context een melder bijstaat in het meldingsproces en van wie de bijstand vertrouwelijk moet zijn;
- 5° inbreuk: een handeling of nalatigheid die voldoet aan een van de volgende voorwaarden:
  - a) ze is onrechtmatig en heeft betrekking op de uniehandelingen en beleidsterreinen die vallen binnen het toepassingsgebied, vermeld in artikel 4;
  - b) ze ondermijnt het doel of de toepassing van de regels in de uniehandelingen en beleidsterreinen die vallen binnen het toepassingsgebied, vermeld in artikel 4;
- 6° informatie over inbreuken: informatie, met inbegrip van redelijke vermoedens, over:
  - a) feitelijke of mogelijke inbreuken die hebben plaatsgevonden of zeer waarschijnlijk zullen plaatsvinden binnen de instelling waar de melder werkt, heeft gewerkt of gesolliciteerd heeft of binnen een andere instelling waarmee de melder in de context van zijn werk in contact is geweest;
  - b) pogingen tot het verhullen van inbreuken binnen de instelling waar de melder werkt, heeft gewerkt of gesolliciteerd heeft of binnen een andere instelling waarmee de melder in de context van zijn werk in contact is geweest;

- 7° instelling: een instelling als vermeld in:
- artikel 2, §1, van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991;
  - artikel 4, §1, van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991;
  - artikel 3 van het decreet Rechtspositie Basiseducatie van 7 juli 2017;
- 8° interne melding: het melden van informatie over inbreuken binnen de instelling;
- 9° melden: het schriftelijk of mondeling verstrekken van informatie over inbreuken;
- 10° melder: een natuurlijke persoon die in de context van zijn werk informatie over inbreuken die hij heeft verkregen, meldt of openbaar maakt;
- 11° openbaar maken: het publiek toegankelijk maken van informatie over inbreuken;
- 12° personeelslid: een van de volgende personeelsleden:
- een contractueel personeelslid van een instelling op wie de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten van toepassing is;
  - een personeelslid als vermeld in artikel 4, §1, van het decreet betreffende de rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991;
  - een personeelslid als vermeld in artikel 2, §1, van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991;
  - een personeelslid als vermeld in artikel 3 van het decreet Rechtspositie Basiseducatie van 7 juli 2017;
- 13° represaille: een directe of indirecte handeling of nalatigheid die in een werkgerelateerde context plaatsvindt naar aanleiding van een interne of externe melding of openbaarmaking, en die tot ongerechtvaardigde benadeling van de melder leidt of kan leiden;
- 14° werkgerelateerde context: huidige of vroegere arbeidsactiviteiten in de instelling waardoor, ongeacht de aard van die activiteiten, personen informatie kunnen verkrijgen over inbreuken en waarbij die personen te maken kunnen krijgen met represailles als ze dergelijke informatie zouden melden.

Afdeling 2. Materieel toepassingsgebied

Art. 4. §1. Dit hoofdstuk bevat gemeenschappelijke minimumnormen voor de bescherming van melders van de volgende inbreuken die een instelling begaat:

- 1° inbreuken die betrekking hebben op de hierna volgende gebieden en voor zover ze betrekking hebben op uniehandelingen vermeld in deel I van de bijlage bij de richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden:
- overheidsopdrachten;
  - financiële diensten, producten en markten, voorkoming van witwassen van geld en terrorismefinanciering;
  - productveiligheid en productconformiteit;
  - veiligheid van het vervoer;
  - bescherming van het milieu;
  - stralingsbescherming en nucleaire veiligheid;
  - veiligheid van levensmiddelen en diervoeders, diergezondheid en dierenwelzijn;
  - volksgezondheid;
  - consumentenbescherming;
  - bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens, en beveiliging van netwerk- en informatiesystemen;

- 2° inbreuken waardoor de financiële belangen van de Unie, vermeld in artikel 325 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en nader toegelicht in relevante uniemaatregelen worden geschaad;
- 3° inbreuken in verband met de interne markt, vermeld in artikel 26, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, met inbegrip van inbreuken op de unieregels voor de mededinging en de staatssteun.

§2. Dit hoofdstuk heeft geen betrekking op interpersoonlijke klachten die alleen de melder betreffen.

Art. 5. Dit hoofdstuk is niet van toepassing op het melden van informatie waarvan de bekendmaking niet toegestaan is om een van de volgende redenen:

- 1° de veiligheid van het land;
- 2° de bescherming van geclassificeerde gegevens;
- 3° de bescherming van het medisch beroepsgeheim;
- 4° de bescherming van het beroepsgeheim van advocaten;
- 5° de geheimhouding van rechterlijke beraadslagingen;
- 6° het strafprocesrecht.

Art. 6. Dit hoofdstuk doet geen afbreuk aan wetgeving die in een ruimere bescherming voor klokkenluiders voorziet.

Dit hoofdstuk doet evenmin afbreuk aan:

- 1° het recht van personeelsleden om hun vertegenwoordiger of vakbond te raadplegen;
- 2° de regelgeving tegen onrechtmatige benadelende maatregelen als gevolg van de raadplegingen, vermeld in punt 1°;
- 3° de autonomie van de sociale partners en hun recht om collectieve arbeidsovereenkomsten of akkoorden van sectorale programmatie af te sluiten.

Afdeling 3. Meldkanalen

Art. 7. Informatie over inbreuken kan op de volgende manieren gemeld worden:

- 1° via een intern meldkanaal als vermeld in artikel 8;
- 2° via een extern meldkanaal als vermeld in artikel 9;
- 3° via een openbaarmaking.

Art. 8. §1. Iedere instelling heeft een intern meldkanaal.

Het interne meldkanaal kan door de instelling zelf worden beheerd of extern ter beschikking worden gesteld door een derde. De waarborgen voor een interne melding en de opvolging van de meldingen, vermeld in afdeling 4 en 5 van dit hoofdstuk, zijn ook van toepassing als het interne meldkanaal door een derde wordt beheerd.

§2. Het interne meldkanaal bestaat uit ten minste een persoon die bevoegd is om meldingen te ontvangen en te behandelen. Personeelsleden met een mandaat in een beslissingsorgaan of personeelsafgevaardigden kunnen geen deel uitmaken van het interne meldkanaal.

§3. Iedere instelling werkt, na overleg in het bevoegd lokaal comité, een procedure uit om interne meldingen in te dienen, te behandelen en te beheren. Als het interne meldkanaal door een derde ter beschikking gesteld wordt, wordt het bevoegd lokaal comité eveneens op de hoogte gebracht van de inhoud van de overeenkomst met de derde.

De procedure, vermeld in het eerste lid, bevat systemen die door hun ontwerp, opzet en beheer op beveiligde wijze de geheimhouding van de informatie waarborgen en de vertrouwelijkheid beschermen van al de volgende elementen:

- 1° de identiteit van de melder;
- 2° de identiteit van (een) perso(o)n(en) die in de melding word(t)en genoemd;
- 3° informatie waaruit de identiteit van de melder of (een) perso(o)n(en) kan blijken.

Als het meldkanaal een melding behandelt, neemt het daarbij een strikte neutraliteit in acht. Een melding kan in geen geval behandeld worden door een persoon die betrokken is of was bij de feiten waarop de melding betrekking heeft.

Alleen personeelsleden die daarvoor gemachtigd zijn, hebben toegang tot de informatie, vermeld in het tweede lid.

Art. 9. §1. Personeelsleden en externen kunnen informatie over inbreuken die instellingen begaan hebben, extern melden bij de Vlaamse Ombudsdienst conform het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse Ombudsdienst.

§2. Het externe meldkanaal, vermeld in paragraaf 1, ontvangt meldingen via systemen die door hun ontwerp, opzet en beheer op beveiligde wijze de geheimhouding van de informatie waarborgen en de vertrouwelijkheid beschermen van al de volgende elementen:

- 1° de identiteit van de melder;
- 2° de identiteit van derden die in de melding worden genoemd;
- 3° informatie waaruit de identiteit van de melder of een derde kan blijken.

Als het meldkanaal een melding behandelt, neemt het daarbij een strikte neutraliteit in acht. Een melding kan in geen geval behandeld worden door een persoon die betrokken is of was bij de feiten waarop de melding betrekking heeft.

Alleen personeelsleden die daarvoor gemachtigd zijn, hebben toegang tot de informatie, vermeld in het eerste lid.

Art. 10. §1. Een personeelslid meldt informatie over inbreuken in de instelling waar het tewerkgesteld is, via het interne meldkanaal, vermeld in artikel 8. Een personeelslid kan informatie over inbreuken ook rechtstreeks melden via het externe meldkanaal, vermeld in artikel 9, als het meent dat de inbreuk intern niet doeltreffend behandeld kan worden of dat er een risico op represailles bestaat.

Externen melden informatie over inbreuken die een instelling begaat aan het externe meldkanaal, vermeld in artikel 9.

Een onderwijsinstelling kan het interne meldkanaal, vermeld in artikel 8, ook openstellen voor bepaalde of alle externen.

§2. Personeelsleden en externen die informatie over inbreuken openbaar maken komen in aanmerking voor bescherming uit hoofde van dit decreet indien is voldaan aan een van de volgende voorwaarden:

- 1° ze hebben eerst intern en extern gemeld of ze hebben meteen extern gemeld conform paragraaf 1, en er zijn geen passende maatregelen genomen binnen drie maanden nadat het meldkanaal in kwestie de melding heeft ontvangen;

- 2° ze hebben gegronde redenen om aan te nemen dat:
- a) de inbreuk een dreigend of reëel gevaar kan vormen voor het algemeen belang, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van een noodsituatie of een risico op onherstelbare schade; of
  - b) er een risico bestaat op represailles bij externe meldingen, of het niet waarschijnlijk is dat de inbreuk doeltreffend wordt behandeld wegens de bijzondere omstandigheden van de zaak, omdat bijvoorbeeld bewijsmateriaal kan worden achtergehouden of vernietigd, of een autoriteit kan samenspannen met de pleger van de inbreuk of met iemand die bij de inbreuk is betrokken.

Deze paragraaf is niet van toepassing op gevallen waarin een personeelslid of een externe rechtstreeks informatie aan de pers verstrekt op grond van specifieke bepalingen die een stelsel voor de bescherming van de vrijheid van meningsuiting en informatie instellen.

Ook bij de openbaarmaking dient de algemene verordening gegevensbescherming steeds in acht te worden genomen.

Afdeling 4. Gemeenschappelijke bepalingen voor interne en externe meldingen

Art. 11. §1. Melders kunnen schriftelijk en via de telefoon of een ander spraakberichtensysteem informatie over inbreuken melden bij de meldkanalen, vermeld in artikel 8 en 9. Ze hebben ook het recht op een fysieke ontmoeting binnen een redelijke termijn.

§2. De meldkanalen, vermeld in artikel 8 en 9, kunnen van mondelinge meldingen via een spraakberichtsysteem met gesprekopname:

- 1° een opname van het gesprek in een duurzame, opvraagbare vorm maken;
- 2° een volledig en nauwkeurig verslag laten opstellen door de personeelsleden die verantwoordelijk zijn om de melding te behandelen.

De meldkanalen, vermeld in artikel 8 en 9, stellen de melders voor de start van het gesprek op de hoogte van de mogelijkheid van het systeem om gesprekken op te nemen.

§3. De personeelsleden van de meldkanalen, vermeld in artikel 8 en 9, die verantwoordelijk zijn om de melding te behandelen, kunnen een nauwkeurig verslag opmaken van mondelinge meldingen via een spraakberichtsysteem zonder gespreksopnamefaciliteit.

§4. Als de melder toestemt, maken de meldkanalen, vermeld in artikel 8 en 9, bij een fysieke ontmoeting op verzoek van de melder:

- 1° een opname van het gesprek in een duurzame en opvraagbare vorm;
- 2° een nauwkeurig verslag van het onderhoud, dat de personeelsleden opstellen die verantwoordelijk zijn voor de behandeling van de melding.

§5. Melders kunnen de schriftelijke weergave van het gesprek, vermeld in paragraaf 2 tot en met 4, controleren, corrigeren en voor akkoord tekenen.

Art. 12. §1. De meldkanalen, vermeld in artikel 8 en 9, bevestigen de ontvangst van de melding aan de melder binnen zeven dagen na de dag waarop ze de melding hebben ontvangen, als ze binnen die termijn de melding nog niet afgehandeld hebben, tenzij in één van de volgende gevallen:

- 1° de melder verzet zich uitdrukkelijk tegen het krijgen van die ontvangstmelding;
- 2° het krijgen van die ontvangstmelding brengt de bescherming van de identiteit van de melder in gevaar.

Tenzij er nieuwe wettelijke of feitelijke omstandigheden zijn die een andere opvolging rechtvaardigen, kan het externe meldkanaal, vermeld in artikel 9, bij meldingen over een instelling beslissen om de melding niet in behandeling te nemen wanneer de externe melding betrekking heeft op feiten die in een eerdere externe melding van de melder al zijn behandeld en de nieuwe melding geen nieuwe informatie van betekenis bevat.

In de gevallen, vermeld in het tweede lid, stuurt het externe meldkanaal, vermeld in artikel 9, de melder binnen zeven dagen na de dag waarop het de melding heeft ontvangen, naast de ontvangstmelding, vermeld in het eerste lid, de beslissing om de melding niet in behandeling te nemen en een motivatie voor die beslissing.

§2. De meldkanalen, vermeld in artikel 8 en 9, gaan de juistheid na van de informatie en nemen de gepaste maatregelen als er een vermoeden van een inbreuk is.

§3. De meldkanalen, vermeld in artikel 8 en 9, informeren de melder binnen drie maanden na de dag waarop ze de ontvangstmelding hebben verstuurd, of, als er geen ontvangstmelding naar de melder is gestuurd, binnen drie maanden nadat de periode van zeven dagen nadat de melding is gedaan, is verstreken, over de als opvolging geplande of genomen maatregelen en over de redenen daarvoor. De meldkanalen, vermeld in artikel 8 en 9, geven daarbij geen informatie vrij die afbreuk doet aan het interne onderzoek of die het onderzoek of de rechten van de betrokken persoon schaadt.

Het externe meldkanaal, vermeld in artikel 9, kan de termijn van drie maanden, vermeld in het eerste lid, verlengen tot maximaal zes maanden. In dat geval informeert het externe meldkanaal de melder schriftelijk over de verlenging van de termijn en de reden daarvoor, voor de voormelde termijn van drie maanden verstreken is.

§4. Het externe meldkanaal, vermeld in artikel 9, brengt de melder op de hoogte van het eindresultaat van de onderzoeken.

Art. 13. Als een melder een melding richt aan een onbevoegd extern meldkanaal, stuurt dat onbevoegde externe meldkanaal de melding zo snel mogelijk op veilige wijze door naar het bevoegde meldkanaal. Het onbevoegde externe meldkanaal brengt de melder onmiddellijk op de hoogte van die doorzending.

Indien het interne meldkanaal niet bevoegd is om de melding te behandelen, dan brengt het meldkanaal de melder daarvan op de hoogte.

Afdeling 5. Verwerking van gegevens

Art. 14. Ieder meldkanaal als vermeld in artikel 8 en 9, houdt een register bij van de ontvangen meldingen.

Ieder meldkanaal als vermeld in artikel 8 en 9, houdt al de volgende gegevens bij:

- 1° het aantal ontvangen meldingen;
- 2° het aantal onderzoeken en procedures die naar aanleiding van de meldingen zijn ingeleid en het resultaat ervan;
- 3° als dat wordt vastgesteld, de geschatte financiële schade en de bedragen die zijn teruggevorderd na onderzoeken en procedures over de gemelde inbreuken.

Meldingen worden niet langer opgeslagen dan noodzakelijk en evenredig is om te voldoen aan de vereisten die door dit decreet of door andere wetgeving zijn opgelegd.

Art. 15. §1. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

§2. Als die gegevens beschikbaar zijn, verwerken de meldkanalen, vermeld in artikel 8 en 9, de volgende persoonsgegevens op grond van artikel 6, eerste lid, e), van de algemene verordening gegevensbescherming bij de behandeling en registratie van meldingen:

- 1° de naam van de melder;
- 2° de contactgegevens en de functie van de melder;
- 3° de naam van de facilitator of van derden die verbonden zijn met de melder en die het slachtoffer kunnen worden van represailles in een werkgerelateerde context;
- 4° de naam en de functie van de betrokken persoon en informatie over de inbreuken van de betrokken persoon;
- 5° de naam van de getuigen;
- 6° schriftelijke meldingen;
- 7° het schriftelijke verslag van mondelinge meldingen en stemopnames, vermeld in artikel 11, §2 en §3, van dit decreet.

De meldkanalen, vermeld in artikel 8 en 9, wissen onmiddellijk andere gegevens dan de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, die niet relevant zijn om de melding te behandelen.

§3. De meldkanalen, vermeld in artikel 8 en 9, maken de identiteit van de melder en alle informatie waarmee de identiteit van de melder direct of indirect achterhaald kan worden niet bekend aan anderen dan de personeelsleden die bevoegd zijn om de melding te ontvangen en op te volgen tenzij in één van de volgende gevallen:

- 1° de melder stemt daarmee in;
- 2° er is een noodzakelijke en evenredige wettelijke verplichting in het kader van een onderzoek door nationale autoriteiten of gerechtelijke procedures, om de rechten van verdediging van de melder te waarborgen.

De meldkanalen, vermeld in artikel 8 en 9, maken de identiteit van de betrokken persoon en alle informatie waarmee de identiteit van de betrokken persoon direct of indirect achterhaald kan worden, niet bekend aan anderen dan de personeelsleden die bevoegd zijn om de melding te behandelen, zolang onderzoeken naar aanleiding van de melding of openbaarmaking lopen.

§4. Vóór de meldkanalen, vermeld in artikel 8 en 9, de identiteit van de melder of de betrokken persoon bekendmaken, brengen ze de melder, respectievelijk de betrokken persoon daarvan schriftelijk op de hoogte, samen met de redenen daarvoor, tenzij die informatie de onderzoeken of gerechtelijke procedures in gevaar brengt.

§5. Met toepassing van artikel 23, lid 1, e) en h), van de algemene verordening gegevensbescherming kunnen de personeelsleden van een meldkanaal die daarvoor bevoegd zijn, bij wie een melding is ingediend, beslissen om de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet toe te passen bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon, als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het tweede tot en met het negende lid.

De afwijkingmogelijkheid, vermeld in het eerste lid, geldt alleen gedurende de periode waarin de betrokken persoon het voorwerp uitmaakt van een onderzoek, op voorwaarde dat het voor het goede verloop van het onderzoek noodzakelijk is of kan zijn dat de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet worden toegepast. De duur van het onderzoek mag in voorkomend geval niet meer bedragen dan een jaar vanaf de ontvangst van een verzoek tot uitoefening van een van de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening.

De afwijkingmogelijkheid, vermeld in het eerste lid, heeft geen betrekking op de gegevens die losstaan van het voorwerp van het onderzoek dat de weigering of de beperking van de rechten, vermeld in het tweede lid, rechtvaardigt.

Als de betrokken persoon in het geval, vermeld in het eerste lid, tijdens de periode, vermeld in het tweede lid, een verzoek indient op basis van artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, bevestigt de bevoegde functionaris voor gegevensbescherming de ontvangst daarvan.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming brengt de betrokken persoon schriftelijk, zo snel mogelijk en in elk geval binnen een maand vanaf de dag die volgt op de dag waarop hij het verzoek heeft ontvangen, op de hoogte van elke weigering of beperking van de rechten, vermeld in het eerste lid. Verdere informatie over de nadere redenen voor die weigering of beperking hoeft niet te worden verstrekt als dat het onderzoek zou ondermijnen, met behoud van de toepassing van het achtste lid. Als het nodig is, kan de voormelde termijn met twee maanden worden verlengd, rekening houdend met het aantal aanvragen en de complexiteit ervan. De verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, brengt de betrokken persoon binnen dertig dagen vanaf de dag die volgt op de dag waarop hij het verzoek heeft ontvangen, op de hoogte van die verlenging en van de redenen voor het uitstel.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming informeert de betrokken persoon ook over de mogelijkheid om een verzoek in te dienen bij de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens conform artikel 10/5 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, en om een beroep in rechte in te stellen.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming noteert de feitelijke of juridische gronden waarop de beslissing is gebaseerd. Die informatie houdt hij ter beschikking van de Vlaamse toezichtcommissie, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

Nadat het onderzoek afgesloten is, worden de rechten, vermeld in artikel 13 tot en met 22 van de voormelde verordening, in voorkomend geval, conform artikel 12 van de voormelde verordening opnieuw toegepast.

Als een dossier dat persoonsgegevens als vermeld in het eerste lid bevat, naar het openbaar ministerie is gestuurd en kan leiden tot activiteiten onder leiding van het openbaar ministerie of een onderzoeksrechter, en er onduidelijkheid is over het geheim van het onderzoek onder leiding van het openbaar ministerie of een onderzoeksrechter, mag de bevoegde functionaris voor gegevensbescherming, op het verzoek van de betrokken persoon overeenkomstig artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening pas antwoorden nadat het openbaar ministerie of, in voorkomend geval, de onderzoeksrechter heeft bevestigd dat een antwoord het onderzoek niet in het gedrang brengt of kan brengen.

§6. De meldkanalen, vermeld in artikel 8 en 9, respecteren de regels met betrekking tot de verwerking en de bescherming van de persoonsgegevens in uitvoering van de algemene verordening gegevensbescherming.

Art. 16. Meldkanalen als vermeld in artikel 8 en 9 mogen bedrijfsgeheimen niet gebruiken of bekendmaken voor andere doeleinden dan hetgeen noodzakelijk is voor een gedegen opvolging.

Afdeling 6. Informatie over ontvangst en opvolging van meldingen

Art. 17. De dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, publiceert op een afzonderlijke, gemakkelijk herkenbare en toegankelijke pagina van de website onderwijs al de volgende informatie:

- 1° de voorwaarden om in aanmerking te komen voor bescherming tegen represailles;
- 2° de elektronische adressen, de postadressen en de telefoonnummers van het externe meldkanaal, vermeld in artikel 9, met de vermelding of de telefoongesprekken en de gesprekken via andere spraaksystemen worden opgenomen;
- 3° de procedures voor meldingen van informatie over inbreuken bij de meldkanalen, vermeld in artikel 8 en 9, met inbegrip van al de volgende informatie:
  - a) de wijze waarop de meldkanalen, vermeld in artikel 8 en 9, de melder kunnen vragen om de informatie te verduidelijken of bijkomende informatie te verstrekken;
  - b) de termijn voor het geven van feedback;
  - c) de soort en de inhoud van de feedback;
- 4° de informatie over de verwerking van persoonsgegevens;
- 5° de wijze waarop de melding wordt opgevolgd;
- 6° de remedies en procedures voor de bescherming tegen represailles en de beschikbaarheid van vertrouwelijk advies voor personen die overwegen een melding in te dienen;
- 7° met behoud van de toepassing van artikel 5, een duidelijke toelichting van de voorwaarden waaronder melders beschermd worden bij het schenden van enige geheimhoudingsregel;
- 8° de rechten van de betrokken persoon.

In het eerste lid wordt verstaan onder website onderwijs: de officiële website van de Vlaamse overheid, uitgegeven door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming.

De webpagina, vermeld in het eerste lid, vermeldt dat personeelsleden intern melden als de inbreuk doeltreffend intern kan worden behandeld en de melder van mening is dat er geen risico op represailles bestaat.

De instellingen publiceren de informatie, vermeld in het eerste en derde lid, op hun website of verwijzen op hun website naar de webpagina op de website, vermeld in het eerste lid. Ze vermelden op hun website ook het elektronische adres, het postadres en de telefoonnummers van het interne meldkanaal, vermeld in artikel 8, met de vermelding of de telefoongesprekken en de gesprekken via andere spraaksystemen worden opgenomen.

Afdeling 7. Beschermingsmaatregelen

Art. 18. §1. Een instelling of een van haar personeelsleden mag ten aanzien van een melder die onder de bescherming van dit decreet valt, geen van de volgende maatregelen nemen als vergelding voor een melding of openbaarmaking of dreigen een van die maatregelen te nemen:

- 1° schorsing, ontslag of soortgelijke maatregelen;

- 2° een evaluatie onvoldoende, negatieve beoordeling voor tijdelijken, degradatie of het onthouden van bevordering;
- 3° het onthouden van een benoeming;
- 4° overdracht van taken, verandering van locatie van de arbeidsplaats of verandering van de werktijden;
- 5° het onthouden van opleiding;
- 6° een negatieve arbeidsreferentie;
- 7° het opleggen of toepassen van een tuchtmaatregel, disciplinaire maatregel, berisping of financiële sanctie;
- 8° dwang, intimidatie, pesterijen en uitsluiting;
- 9° niet-omzetting van een tijdelijk contract in een contract voor onbepaalde duur, als het personeelslid de gerechtvaardigde verwachting had dat het een contract van onbepaalde duur zou krijgen;
- 10° schade, met inbegrip van reputatieschade op sociale media of financieel nadeel, met inbegrip van omzetzendering en inkomstendering;
- 11° opname op een zwarte lijst op basis van een informele of formele overeenkomst voor de hele instelling waardoor de melder geen baan meer kan vinden bij die instelling;
- 12° intrekking van een licentie of vergunning, afgeleverd door een overheidsinstantie;
- 13° psychiatrische of medische verwijzingen;
- 14° vroegtijdige beëindiging of opzegging van een contract voor de levering van goederen of diensten;
- 15° elke andere vorm van represailles.

Het verbod, vermeld in het eerste lid, is van toepassing ten aanzien van melders indien aan alle hierna volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° de melders hebben informatie gemeld over een inbreuk conform artikel 10, §1, hebben informatie over een inbreuk openbaar gemaakt conform artikel 10, §2, of hebben informatie gemeld over een inbreuk bij een instelling, orgaan of instantie van de Europese Unie;
- 2° de melders hadden gegronde redenen om te geloven dat de gemelde informatie op het moment van de melding juist was en dat die informatie binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn viel;
- 3° de identiteit van de melders is bij ten minste een meldkanaal gekend.

Indien de anonieme melder na een tijd alsnog geïdentificeerd wordt, wordt deze beschouwd alsof de identiteit initieel gekend was en geniet de melder bijgevolg de bescherming zoals opgenomen in dit decreet.

Het verbod, vermeld in het eerste lid, geldt ook voor de facilitatoren en derden die verbonden zijn met de melders en juridische entiteiten die eigendom zijn van de melders, voor met wie de melders werken of met wie de melders in een andere werkgerelateerde context verbonden zijn alsook voor getuigen.

§2. Ieder personeelslid dat maatregelen als vermeld in paragraaf 1, eerste lid, neemt als vergelding voor een melding of openbaarmaking, wordt bestraft met een administratieve of tuchtrechtelijke sanctie.

Iedere instelling die maatregelen als vermeld in paragraaf 1, eerste lid, neemt als vergelding voor een melding of openbaarmaking, kan bestraft worden met een gedeeltelijke terugbetaling van het werkingsbudget van de betrokken instelling. De terugvordering of inhouding kan niet meer bedragen dan 5 procent van het werkingsbudget en kan er niet toe leiden dat het aandeel in het werkingsbudget dat bestemd is voor personeelsaangelegenheden in absolute cijfers kleiner wordt dan wanneer de maatregel niet zou genomen zijn. De terugvordering wordt uitgesproken door de Vlaamse Regering.

§3. Bij gerechtelijke of administratiefrechtelijke procedures over maatregelen als vermeld in paragraaf 1, eerste lid, waarbij de melder aantoonst dat hij een melding of openbaarmaking heeft gemaakt en met benadeling is geconfronteerd, wordt aangenomen dat de maatregel een vergelding is voor de melding of de openbaarmaking. In die gevallen toont de persoon of instelling die de benadelende maatregel heeft genomen aan dat die maatregel naar behoren is gemotiveerd.

§4. Melders zijn niet aansprakelijk voor:

- 1° de verwerving van de informatie die ze melden of openbaar maken, conform paragraaf 1, tweede lid, of artikel 10, §2, eerste lid, behalve als de verwerving of openbaarmaking een strafbaar feit was;
- 2° het melden of openbaar maken van de informatie, conform paragraaf 1, tweede lid, of artikel 10, §2, eerste lid, als ze redelijke gronden hadden om aan te nemen dat de melding of openbaarmaking van de informatie noodzakelijk was om een inbreuk te onthullen.

§5. Met behoud van de toepassing van paragraaf 4, wordt een bedrijfsgeheim verkrijgen, gebruiken of openbaar maken enkel als rechtmatig beschouwd voor de toepassing van dit decreet als het wordt verkregen conform artikel XI.332/3 van het Wetboek van Economisch Recht.

Art. 19. De volgende personen worden bestraft met een administratieve of tuchtrechtelijke sanctie:

- 1° personen die een melding belemmeren of proberen te belemmeren;
- 2° personen die de geheimhouding van de identiteit van melders schenden;
- 3° personen die bewust onjuiste informatie hebben gemeld of openbaar gemaakt.

Art. 20. Een overeenkomst of de arbeidsvoorwaarden kunnen geen bepalingen bevatten waarin afstand wordt gedaan van de rechten, vermeld in dit decreet. Bepalingen in die zin zijn nietig.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013

Art. 21. In deel 4, titel 4, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014 en 1 maart 2019, wordt een hoofdstuk 2/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 2/1. Meldpunt klokkenluiders”.

Art. 22. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt in hoofdstuk 2/1, ingevoegd bij artikel 21, een artikel IV.102/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. IV.102/1. Het college van commissarissen wijst onder de personeelsleden, vermeld in artikel IV.105, ten minste een personeelslid aan dat belast wordt met het ontvangen en opvolgen van externe meldingen van klokkenluiders, vermeld in artikel V.230/8.”.

Art. 23. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt in hoofdstuk 2/1, ingevoegd bij artikel 21, een artikel IV.102/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. IV.102/2. Het personeelslid, vermeld in artikel IV.102/1, heeft de volgende taken:

- 1° het verstrekken van informatie aan belangstellenden over de meldingsprocedure, vermeld in artikel IV.104;
- 2° de meldingen, vermeld in artikel V.230/8, ontvangen en opvolgen;

- 3° contact onderhouden met de melder, vermeld in artikel V.230/1, 10°, om die melder feedback te geven en als dat nodig is om nadere informatie te verzoeken;
- 4° een dossier opmaken voor het college van commissarissen, vermeld in hoofdstuk 3.

Het personeelslid, vermeld in artikel IV.102/1, kan bij de instellingen, vermeld in artikel V.230/1, 7°, alle documenten en inlichtingen opvragen die nodig zijn voor het onderzoek van een melding als vermeld in artikel V.230/8. Het personeelslid, vermeld in artikel IV.102/1, leeft bij de uitoefening van zijn taken de voorschriften, vermeld in deel 5, titel 3/1, na.

Het personeelslid, vermeld in artikel IV.102/1, heeft de nodige vorming gekregen om meldingen als vermeld in artikel V.230/8 te ontvangen en te behandelen.”.

Art. 24. In artikel IV.104 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 1 maart 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan het eerste lid worden een punt 4° en een punt 5° toegevoegd, die luiden als volgt:
  - “4° een beslissing nemen over een externe melding van een klokkenluider op basis van het dossier, vermeld in artikel IV.102/2, eerste lid, 4°;
  - 5° een advies formuleren aan de Vlaamse Regering met het oog op een financiële sanctie zoals bedoeld in artikel V.230/17, §2, tweede lid.”;
- 2° er wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het college van commissarissen werkt een procedure uit om externe meldingen van klokkenluiders te ontvangen en op te volgen. Het college evalueert de procedure ten minste om de drie jaar. Op basis van de voormelde evaluatie past het college indien nodig de procedure voor de externe meldingen van klokkenluiders aan.”.

Art. 25. In deel 5 van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt een titel 3/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Titel 3/1. Bescherming van klokkenluiders”.

Art. 26. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt in titel 3/1, ingevoegd bij artikel 25, een hoofdstuk 1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 1. Definities”.

Art. 27. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hoofdstuk 1, ingevoegd bij artikel 26, een artikel V.230/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/1. In deel 4, titel 4, hoofdstuk 2/1, en in deze titel wordt verstaan onder:

- 1° betrokken persoon: een natuurlijke of rechtspersoon die in de interne of externe melding of bij de openbaarmaking wordt genoemd als persoon aan wie de inbreuk wordt toegeschreven of met wie die persoon in verband wordt gebracht;
- 2° externe: een van de volgende personen die in het kader van hun werk informatie over inbreuken hebben:
  - a) aandeelhouders en personen die behoren tot het bestuurlijk, leidinggevend of toezichthoudend orgaan van een instelling, met inbegrip van leden die

- niet bij het dagelijks bestuur zijn betrokken, vrijwilligers en bezoldigde of onbezoldigde stagiairs;
- b) aannemers, onderaannemers en leveranciers en iedereen die werkt onder hun toezicht en leiding;
  - c) personen die informatie over inbreuken hebben verkregen in een werkrelatie die ondertussen is beëindigd;
  - d) personen van wie de werkrelatie nog moet beginnen en die informatie over inbreuken hebben verkregen tijdens de wervingsprocedure of andere precontractuele onderhandelingen;
- 3° externe melding: het melden van informatie over inbreuken aan een extern meldkanaal als vermeld in artikel V.230/8;
- 4° facilitator: een natuurlijke persoon die in een werkgerelateerde context een melder bijstaat in het meldingsproces en van wie de bijstand vertrouwelijk moet zijn;
- 5° inbreuk: een handeling of nalatigheid die voldoet aan een van de volgende voorwaarden:
- a) ze is onrechtmatig en heeft betrekking op de uniehandelingen en beleids-terreinen die vallen binnen het toepassingsgebied, vermeld in artikel V.230/2;
  - b) ze ondermijnt het doel of de toepassing van de regels in de uniehandelingen en beleidsterreinen die vallen binnen het toepassingsgebied, vermeld in artikel V.230/2;
- 6° informatie over inbreuken: informatie, met inbegrip van redelijke vermoedens, over:
- a) feitelijke of mogelijke inbreuken die hebben plaatsgevonden of zeer waarschijnlijk zullen plaatsvinden binnen de instelling waar de melder werkt, heeft gewerkt of gesolliciteerd heeft of binnen een andere instelling waarmee de melder in de context van zijn werk in contact is geweest;
  - b) pogingen tot het verhullen van inbreuken binnen de instelling waar de melder werkt, heeft gewerkt of gesolliciteerd heeft of binnen een andere instelling waarmee de melder in de context van zijn werk in contact is geweest;
- 7° instelling:
- a) een universiteit of hogeschool als vermeld in artikel II.2 en II.3;
  - b) een instelling van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening als vermeld in artikel II.19, II.20 en II.21;
  - c) het Universitair Ziekenhuis Gent, vermeld in artikel 3 van het decreet van 3 februari 2017 betreffende de re-integratie van het Universitair Ziekenhuis Gent in de Universiteit Gent;
- 8° interne melding: het melden van informatie over inbreuken binnen de instelling;
- 9° melden: het schriftelijk of mondeling verstrekken van informatie over inbreuken;
- 10° melder: een natuurlijke persoon die in de context van zijn werk verkregen informatie over inbreuken meldt of openbaar maakt;
- 11° openbaar maken: het publiek toegankelijk maken van informatie over inbreuken;
- 12° personeelslid:
- a) een lid van het personeel, vermeld in artikel V.231, 3°;
  - b) een lid van het personeel van een instelling van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening als vermeld in artikel II.19, II.20 en II.21;
  - c) een houder van een mandaat van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen;
- 13° represaille: een directe of indirecte handeling of nalatigheid die in een werkgerelateerde context plaatsvindt naar aanleiding van een interne of externe melding of openbaarmaking, en die tot ongerechtvaardigde benadeling van de melder leidt of kan leiden;

14° werkgerelateerde context: huidige of vroegere arbeidsactiviteiten in de instelling waardoor, ongeacht de aard van die activiteiten, personen informatie kunnen verkrijgen over inbreuken en waarbij die personen te maken kunnen krijgen met represailles als zij dergelijke informatie zouden melden.”.

Art. 28. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt in titel 3/1, ingevoegd bij artikel 25, een hoofdstuk 2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 2. Materieel toepassingsgebied”.

Art. 29. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hoofdstuk 2, ingevoegd bij artikel 28, een artikel V.230/2 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/2. §1. Deze titel bevat gemeenschappelijke minimumnormen voor de bescherming van melders van de volgende inbreuken die een instelling begaat:

1° inbreuken die betrekking hebben op de hierna volgende gebieden en die betrekking hebben op uniehandelingen vermeld in deel I van de bijlage bij richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden:

- a) overheidsopdrachten;
- b) financiële diensten, producten en markten, voorkoming van witwassen van geld en terrorismefinanciering;
- c) productveiligheid en productconformiteit;
- d) veiligheid van het vervoer;
- e) bescherming van het milieu;
- f) stralingsbescherming en nucleaire veiligheid;
- g) veiligheid van levensmiddelen en diervoeders, diergezondheid en dierenwelzijn;
- h) volksgezondheid;
- i) consumentenbescherming;
- j) bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens, en beveiliging van netwerk- en informatiesystemen;

2° inbreuken waardoor de financiële belangen van de Unie, vermeld in artikel 325 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en nader toegelicht in relevante uniemaatregelen, worden geschaad;

3° inbreuken in verband met de interne markt, vermeld in artikel 26, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, met inbegrip van inbreuken op de unieregels voor de mededinging en de staatssteun.

§2. Deze titel heeft geen betrekking op interpersoonlijke klachten die alleen de melder betreffen.”.

Art. 30. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 2 een artikel V.230/3 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/3. Deze titel is niet van toepassing op het melden van informatie waarvan de bekendmaking niet toegestaan is om een van de volgende redenen:

- 1° de veiligheid van het land;
- 2° de bescherming van geclassificeerde gegevens;
- 3° de bescherming van het medisch beroepsgeheim;
- 4° de bescherming van het beroepsgeheim van advocaten;
- 5° de geheimhouding van rechterlijke beraadslagingen;
- 6° het strafprocesrecht.”.

Art. 31. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 2 een artikel V.230/4 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/4. Deze titel doet geen afbreuk aan wetgeving die in een ruimere bescherming voor klokkenluiders voorziet.

Deze titel doet evenmin afbreuk aan:

- 1° het recht van personeelsleden om hun vertegenwoordiger of vakbond te raadplegen;
- 2° de regelgeving tegen onrechtmatige benadelende maatregelen als gevolg van de raadplegingen, vermeld in punt 1°;
- 3° de autonomie van de sociale partners en hun recht om collectieve arbeidsovereenkomsten of akkoorden van sectorale programmatie af te sluiten.”.

Art. 32. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt in titel 3/1, ingevoegd bij artikel 25, een hoofdstuk 3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 3. Meldkanalen”.

Art. 33. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hoofdstuk 3, ingevoegd bij artikel 32, een artikel V.230/6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/6. Informatie over inbreuken kan op de volgende manieren gemeld worden:

- 1° via een intern meldkanaal als vermeld in artikel V.230/7;
- 2° via een extern meldkanaal als vermeld in artikel V.230/8;
- 3° via een openbaarmaking.”.

Art. 34. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 3 een artikel V.230/7 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/7. §1. Iedere instelling heeft een intern meldkanaal.

Het interne meldkanaal kan door de instelling zelf worden beheerd of extern ter beschikking worden gesteld door een derde. De waarborgen voor een interne melding en de opvolging van de meldingen, vermeld in hoofdstuk 4 en 5, zijn ook van toepassing als het interne meldkanaal door een derde wordt beheerd.

§2. Het interne meldkanaal bestaat uit ten minste een persoon die bevoegd is om meldingen te ontvangen en te behandelen. Personeelsleden met een mandaat in een beslissingsorgaan of personeelsafgevaardigden kunnen geen deel uitmaken van het interne meldkanaal.

§3. Iedere instelling werkt, na overleg met afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties een procedure uit om interne meldingen in te dienen, te behandelen en te beheren. Als het interne meldkanaal door een derde ter beschikking gesteld wordt, worden de afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties eveneens op de hoogte gebracht van de inhoud van de overeenkomst met de derde.

De procedure, vermeld in het eerste lid, bevat systemen die door hun ontwerp, opzet en beheer op beveiligde wijze de geheimhouding van de informatie waarborgen en de vertrouwelijkheid beschermen van de volgende elementen:

- 1° de identiteit van de melder;
- 2° de identiteit van (een) perso(n)en die in de melding word(t)en genoemd;

3° informatie waaruit de identiteit van de melder of (een) perso(o)n(en) kan blijken.

Als het meldkanaal een melding behandelt, neemt het daarbij een strikte neutraliteit in acht. Een melding kan in geen geval behandeld worden door een persoon die betrokken is of was bij de feiten waarop de melding betrekking heeft.

Alleen personeelsleden die daarvoor gemachtigd zijn, hebben toegang tot de informatie, vermeld in het tweede lid.”.

Art. 35. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 3 een artikel V.230/8 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/8. §1. Personeelsleden en externen kunnen informatie over inbreuken die instellingen begaan hebben, extern melden bij het meldpunt klokkenluiders conform deel 4, titel 4.

§2. Het externe meldkanaal, vermeld in paragraaf 1, ontvangt meldingen via systemen die door hun ontwerp, opzet en beheer op beveiligde wijze de geheimhouding van de informatie waarborgen en de vertrouwelijkheid beschermen van al de volgende elementen:

- 1° de identiteit van de melder;
- 2° de identiteit van derden die in de melding worden genoemd;
- 3° informatie waaruit de identiteit van de melder of een derde kan blijken.

Als het meldkanaal een melding behandelt, neemt het daarbij een strikte neutraliteit in acht. Een melding kan in geen geval behandeld worden door een persoon die betrokken is of was bij de feiten waarop de melding betrekking heeft.

Alleen personeelsleden die daarvoor gemachtigd zijn, hebben toegang tot de informatie, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 36. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 3 een artikel V.230/9 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/9. §1. Personeelsleden melden informatie over inbreuken in de instelling waar ze tewerkgesteld zijn, via het interne meldkanaal, vermeld in artikel V.230/7. Personeelsleden kunnen informatie over inbreuken ook rechtstreeks melden via het externe meldkanaal, vermeld in artikel V.230/8, als ze menen dat de inbreuk intern niet doeltreffend behandeld kan worden of dat er een risico op represailles bestaat.

Externen melden informatie over inbreuken die een instelling begaat aan het externe meldkanaal, vermeld in artikel V.230/8.

Een instelling kan het interne meldkanaal, vermeld in artikel V.230/7, ook openstellen voor bepaalde of alle externen.

§2. Personeelsleden en externen die informatie over inbreuken openbaar maken komen in aanmerking voor bescherming uit hoofde van dit decreet indien is voldaan aan een van de volgende voorwaarden:

- 1° ze hebben eerst intern en extern gemeld of ze hebben meteen extern gemeld conform paragraaf 1, en er zijn geen passende maatregelen genomen binnen drie maanden nadat het meldkanaal in kwestie de melding heeft ontvangen;
- 2° ze hebben gegronde redenen om aan te nemen dat:
  - a) de inbreuk een dreigend of reëel gevaar kan vormen voor het algemeen belang, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van een noodsituatie of een risico op onherstelbare schade; of

- b) er een risico bestaat op represailles bij externe meldingen, of het niet waarschijnlijk is dat de inbreuk doeltreffend wordt behandeld wegens de bijzondere omstandigheden van de zaak, omdat bijvoorbeeld bewijsmateriaal kan worden achtergehouden of vernietigd, of een autoriteit kan samenspannen met de pleger van de inbreuk of met iemand die bij de inbreuk is betrokken.

Deze paragraaf is niet van toepassing op gevallen waarin een personeelslid of een externe rechtstreeks informatie aan de pers verstrekt op grond van specifieke bepalingen die een stelsel voor de bescherming van de vrijheid van meningsuiting en informatie instellen.

Ook bij de openbaarmaking dient de algemene verordening gegevensbescherming steeds in acht te worden genomen.”.

Art. 37. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt in titel 3/1, ingevoegd bij artikel 25, een hoofdstuk 4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 4. Gemeenschappelijke bepalingen voor interne en externe meldingen”.

Art. 38. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hoofdstuk 4, ingevoegd bij artikel 37, een artikel V.230/10 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/10. §1. Melders kunnen schriftelijk en via de telefoon of een ander spraakberichtsysteem informatie over inbreuken melden bij de meldkanalen, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8. Ze hebben ook het recht op een fysieke ontmoeting binnen een redelijke termijn.

§2. De meldkanalen, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, kunnen van mondelinge meldingen via een spraakberichtsysteem met gesprekopname:

- 1° een opname van het gesprek in een duurzame, opvraagbare vorm maken;
- 2° een volledig en nauwkeurig verslag laten opstellen door de personeelsleden die verantwoordelijk zijn om de melding te behandelen.

De meldkanalen, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, stellen de melders voor de start van het gesprek op de hoogte van de mogelijkheid van het systeem om gesprekken op te nemen.

§3. De personeelsleden van de meldkanalen, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, die verantwoordelijk zijn om de melding te behandelen, kunnen een nauwkeurig verslag opmaken van mondelinge meldingen via een spraakberichtsysteem zonder gespreksopnamefaciliteit.

§4. Als de melder toestemt, maken de meldkanalen, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, bij een fysieke ontmoeting op verzoek van de melder:

- 1° een opname van het gesprek in een duurzame en opvraagbare vorm;
- 2° een nauwkeurig verslag van het onderhoud, dat de personeelsleden opstellen die verantwoordelijk zijn voor de behandeling van de melding.

§5. Melders kunnen de schriftelijke weergave van het gesprek, vermeld in paragraaf 2 tot en met 4, controleren, corrigeren en voor akkoord tekenen.”.

Art. 39. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 4 een artikel V.230/11 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/11. §1. De meldkanalen, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, bevestigen de ontvangst van de melding aan de melder binnen zeven dagen na de dag waarop ze de melding hebben ontvangen, als ze binnen die termijn de melding nog niet afgehandeld hebben, tenzij in één van de volgende gevallen:

- 1° de melder verzet zich uitdrukkelijk tegen het krijgen van die ontvangstmelding;
- 2° het krijgen van die ontvangstmelding brengt de bescherming van de identiteit van de melder in gevaar.

Tenzij er nieuwe wettelijke of feitelijke omstandigheden zijn die een andere opvolging rechtvaardigen, kan het externe meldkanaal, vermeld in artikel V.230/8, bij meldingen over een instelling beslissen om de melding niet in behandeling te nemen wanneer de externe melding betrekking heeft op feiten die in een eerdere externe melding van de melder al zijn behandeld en de nieuwe melding geen nieuwe informatie van betekenis bevat.

In de gevallen, vermeld in het tweede lid, stuurt het externe meldkanaal, vermeld in artikel V.230/8, de melder binnen zeven dagen na de dag waarop het de melding heeft ontvangen, naast de ontvangstmelding, vermeld in het eerste lid, de beslissing om de melding niet in behandeling te nemen en een motivatie voor die beslissing.

§2. De meldkanalen, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, gaan de juistheid na van de informatie en nemen de gepaste maatregelen als er een vermoeden van een inbreuk is.

§3. De meldkanalen, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, informeren de melder binnen drie maanden na de dag waarop ze de ontvangstmelding hebben verstuurd, of, als er geen ontvangstmelding naar de melder is gestuurd, binnen drie maanden nadat de periode van zeven dagen nadat de melding is gedaan, is verstreken, over de als opvolging geplande of genomen maatregelen en over de redenen daarvoor. De meldkanalen, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, geven daarbij geen informatie vrij die afbreuk doet aan het interne onderzoek of die het onderzoek of de rechten van de betrokken persoon schaadt.

Het externe meldkanaal, vermeld in artikel V.230/8, kan de termijn van drie maanden, vermeld in het eerste lid, verlengen tot maximaal zes maanden. In dat geval informeert het externe meldkanaal, vermeld in artikel V.230/8, de melder schriftelijk over de verlenging van de termijn en de redenen daarvoor, voor de voormelde termijn van drie maanden verstreken is.

§4. Het externe meldkanaal, vermeld in artikel V.230/8, brengt de melder op de hoogte van het eindresultaat van de onderzoeken.”

Art. 40. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 4 een artikel V.230/12 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/12. Als een melder een melding richt aan een onbevoegd extern meldkanaal, stuurt dat onbevoegde externe meldkanaal de melding zo snel mogelijk op veilige wijze door naar het bevoegde meldkanaal. Het onbevoegde externe meldkanaal brengt de melder onmiddellijk op de hoogte van die doorzending.

Indien het interne meldkanaal niet bevoegd is om de melding te behandelen, dan brengt het meldkanaal de melder daarvan op de hoogte.”

Art. 41. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt in titel 3/1, ingevoegd bij artikel 25, een hoofdstuk 5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 5. Verwerking van gegevens”.

Art. 42. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hoofdstuk 5, ingevoegd bij artikel 41, een artikel V.230/13 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/13. Ieder meldkanaal, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, houdt een register bij van de ontvangen meldingen.

Ieder meldkanaal, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, houdt al de volgende gegevens bij:

- 1° het aantal ontvangen meldingen;
- 2° het aantal onderzoeken en procedures die naar aanleiding van de meldingen zijn ingeleid en het resultaat ervan;
- 3° als dat wordt vastgesteld, de geschatte financiële schade en de bedragen die zijn teruggevorderd na onderzoeken en procedures over de gemelde inbreuken.

Meldingen worden niet langer opgeslagen dan noodzakelijk en evenredig is om te voldoen aan de vereisten die door deze codex of door andere wetgeving zijn opgelegd.”.

Art. 43. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 5 een artikel V.230/14 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/14. §1. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

§2. Als die gegevens beschikbaar zijn, verwerken de meldkanalen, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, de volgende persoonsgegevens op grond van artikel 6, eerste lid, e), van de algemene verordening gegevensbescherming bij de behandeling en registratie van meldingen:

- 1° de naam van de melder;
- 2° de contactgegevens en de functie van de melder;
- 3° de naam van de facilitator of van derden die verbonden zijn met de melder en die het slachtoffer kunnen worden van represailles in een werkgerelateerde context;
- 4° de naam en de functie van de betrokken persoon en informatie over de inbreuken van de betrokken persoon;
- 5° de naam van de getuigen;
- 6° schriftelijke meldingen;
- 7° het schriftelijke verslag van mondelinge meldingen en stemopnames, vermeld in artikel V.230/10, §2 en §3, van deze codex.

De meldkanalen, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, wissen onmiddellijk andere gegevens dan de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, die niet relevant zijn om de melding te behandelen.

§3. De meldkanalen, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, maken de identiteit van de melder en alle informatie waarmee de identiteit van de melder direct of

indirect achterhaald kan worden, niet bekend aan anderen dan de personeelsleden die bevoegd zijn om de melding te ontvangen en op te volgen tenzij in één van de volgende gevallen:

- 1° de melder stemt daarmee in;
- 2° er is een noodzakelijke en evenredige wettelijke verplichting in het kader van een onderzoek door nationale autoriteiten of gerechtelijke procedures, om de rechten van verdediging van de melder te waarborgen.

De meldkanalen, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, maken de identiteit van de betrokken persoon en alle informatie waarmee de identiteit van de betrokken persoon direct of indirect achterhaald kan worden, niet bekend aan anderen dan de personeelsleden die bevoegd zijn om de melding te behandelen, zolang onderzoeken naar aanleiding van de melding of openbaarmaking lopen.

§4. Vóór de meldkanalen, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, de identiteit van de melder of de betrokken persoon bekendmaken, brengen ze de melder, respectievelijk de betrokken persoon daarvan schriftelijk op de hoogte, samen met de redenen daarvoor, tenzij die informatie de onderzoeken of gerechtelijke procedures in gevaar brengt.

§5. Met toepassing van artikel 23, lid 1, e) en h), van de algemene verordening gegevensbescherming, kunnen de personeelsleden van een meldkanaal die daarvoor bevoegd zijn, bij wie een melding is ingediend, beslissen om de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet toe te passen bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon, als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het tweede tot en met het negende lid.

De afwijkmogelijkheid, vermeld in het eerste lid, geldt alleen gedurende de periode waarin de betrokken persoon het voorwerp uitmaakt van een onderzoek, op voorwaarde dat het voor het goede verloop van het onderzoek noodzakelijk is of kan zijn dat de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet worden toegepast. De duur van het onderzoek mag in voorkomend geval niet meer bedragen dan een jaar vanaf de ontvangst van een verzoek tot uitoefening van een van de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening.

De afwijkmogelijkheid, vermeld in het eerste lid, heeft geen betrekking op de gegevens die losstaan van het voorwerp van het onderzoek dat de weigering of de beperking van de rechten, vermeld in het tweede lid, rechtvaardigt.

Als de betrokken persoon in het geval, vermeld in het eerste lid, tijdens de periode, vermeld in het tweede lid, een verzoek indient op basis van artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, bevestigt de bevoegde functionaris voor gegevensbescherming, de ontvangst daarvan.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming, brengt de betrokken persoon schriftelijk, zo snel mogelijk en in elk geval binnen een maand vanaf de dag die volgt op de dag waarop hij het verzoek heeft ontvangen, op de hoogte van elke weigering of beperking van de rechten, vermeld in het eerste lid. Verdere informatie over de nadere redenen voor die weigering of beperking hoeft niet te worden verstrekt als dat het onderzoek zou ondermijnen, met behoud van de toepassing van het achtste lid. Als het nodig is, kan de voormelde termijn met twee maanden worden verlengd, rekening houdend met het aantal aanvragen en de complexiteit ervan. De verwerkingsverantwoordelijke, bedoeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, brengt de betrokken persoon binnen dertig dagen vanaf de dag die volgt op de dag waarop hij het verzoek heeft ontvangen, op de hoogte van die verlenging en van de redenen voor het uitstel.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming informeert de betrokken persoon ook over de mogelijkheid om een verzoek in te dienen bij de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens conform artikel 10/5 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, en om een beroep in rechte in te stellen.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming noteert de feitelijke of juridische gronden waarop de beslissing is gebaseerd. Die informatie houdt hij ter beschikking van de Vlaamse toezichtcommissie, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

Nadat het onderzoek afgesloten is, worden de rechten, vermeld in artikel 13 tot en met 22 van de voormelde verordening, in voorkomend geval, conform artikel 12 van de voormelde verordening opnieuw toegepast.

Als een dossier dat persoonsgegevens als vermeld in het eerste lid bevat, naar het openbaar ministerie is gestuurd en kan leiden tot activiteiten onder leiding van het openbaar ministerie of een onderzoeksrechter, en er onduidelijkheid is over het geheim van het onderzoek onder leiding van het openbaar ministerie of een onderzoeksrechter, mag de bevoegde functionaris voor gegevensbescherming, op het verzoek van de betrokken persoon overeenkomstig artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening pas antwoorden nadat het openbaar ministerie of, in voorkomend geval, de onderzoeksrechter heeft bevestigd dat een antwoord het onderzoek niet in het gedrang brengt of kan brengen.

§6. De meldkanalen, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, respecteren de regels met betrekking tot de verwerking en de bescherming van de persoonsgegevens in uitvoering van de algemene verordening gegevensbescherming.”.

Art. 44. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 5 een artikel V.230/15 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/15. Meldkanalen als vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8 mogen bedrijfsgeheimen niet gebruiken of bekendmaken voor andere doeleinden dan hetgeen noodzakelijk is voor een gedegen opvolging.”.

Art. 45. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt in titel 3/1, ingevoegd bij artikel 25, een hoofdstuk 6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 6. Informatie over ontvangst en opvolging van meldingen”.

Art. 46. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hoofdstuk 6, ingevoegd bij artikel 45, een artikel V.230/16 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/16. De dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, publiceert op een afzonderlijke, gemakkelijk herkenbare en toegankelijke pagina van de website onderwijs al de volgende informatie:

- 1° de voorwaarden om in aanmerking te komen voor bescherming tegen represailles;
- 2° de elektronische adressen, de postadressen en de telefoonnummers van het externe meldkanaal, vermeld in artikel V.230/8, met de vermelding of de telefoongesprekken en de gesprekken via andere spraaksystemen worden opgenomen;
- 3° de procedures voor meldingen van informatie over inbreuken bij de meldkanalen, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, met inbegrip van:

- a) de wijze waarop de meldkanalen, vermeld in artikel V.230/7 en V.230/8, de melder kunnen vragen om de informatie te verduidelijken of bijkomende informatie te verstrekken;
- b) de termijn voor het geven van feedback;
- c) de soort en de inhoud van de feedback;
- 4° de informatie over de verwerking van persoonsgegevens;
- 5° de wijze waarop de melding wordt opgevolgd;
- 6° de remedies en procedures voor de bescherming tegen represailles en de beschikbaarheid van vertrouwelijk advies voor personen die overwogen tot melding over te gaan;
- 7° met behoud van de toepassing van artikel V.230/3, een duidelijke toelichting van de voorwaarden waaronder melders beschermd worden bij het schenden van een geheimhoudingsregel;
- 8° de rechten van de betrokken persoon.

In het eerste lid wordt verstaan onder website onderwijs: de officiële website van de Vlaamse overheid, uitgegeven door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming.

De webpagina, vermeld in het eerste lid, vermeldt dat melders intern melden als de inbreuk doeltreffend intern kan worden behandeld en de melder van mening is dat er geen risico op represailles bestaat.

De instellingen publiceren de informatie, vermeld in het eerste en derde lid, op hun website of verwijzen op hun website naar de webpagina op de website, vermeld in het eerste lid. Ze vermelden op hun website ook het elektronische adres, het postadres en de telefoonnummers van het interne meldkanaal, vermeld in artikel V.230/7, met de vermelding of de telefoongesprekken en de gesprekken via andere spraaksystemen worden opgenomen.”

Art. 47. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt in titel 3/1, ingevoegd bij artikel 25, een hoofdstuk 7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 7. Beschermingsmaatregelen”.

Art. 48. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hoofdstuk 7, ingevoegd bij artikel 47, een artikel V.230/17 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/17. §1. Een instelling of een van haar personeelsleden mag ten aanzien van een melder die onder de bescherming van deze codex valt, geen van de volgende maatregelen nemen als vergelding voor een melding of openbaarmaking of dreigen een van die maatregelen te nemen:

- 1° schorsing, ontslag of soortgelijke maatregelen;
- 2° degradatie of het onthouden van bevordering;
- 3° het onthouden van een benoeming;
- 4° overdracht van taken, verandering van locatie van de arbeidsplaats of verandering van de werktijden;
- 5° het onthouden van opleiding;
- 6° een evaluatie onvoldoende of negatieve arbeidsreferentie;
- 7° het opleggen of toepassen van een tuchtmaatregel, disciplinaire maatregel, berisping of financiële sanctie;
- 8° dwang, intimidatie, pesterijen en uitsluiting;
- 9° niet-omzetting van een tijdelijk contract in een contract voor onbepaalde duur, als het personeelslid de gerechtvaardigde verwachting had dat het een contract van onbepaalde duur zou krijgen;

- 10° schade, met inbegrip van reputatieschade op sociale media of financieel nadeel, met inbegrip van omzetsderving en inkomstenderving;
- 11° opname op een zwarte lijst op basis van een informele of formele overeenkomst voor de hele instelling waardoor de melder geen baan meer kan vinden bij die instelling;
- 12° intrekking van een licentie of vergunning, afgeleverd door een overheidsinstantie;
- 13° psychiatrische of medische verwijzingen;
- 14° vroegtijdige beëindiging of opzegging van een contract voor de levering van goederen of diensten;
- 15° elke andere vorm van represailles.

Het verbod, vermeld in het eerste lid, is van toepassing ten aanzien van melders indien aan alle hierna volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° de melders hebben informatie gemeld over een inbreuk conform artikel V.230/9, §1, hebben informatie over een inbreuk openbaar gemaakt conform artikel V.230/9, §2, of hebben informatie gemeld over een inbreuk bij een instelling, orgaan of instantie van de Europese Unie;
- 2° de melders hadden gegronde redenen om te geloven dat de gemelde informatie op het moment van de melding juist was en dat die informatie binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn viel;
- 3° de identiteit van de melders is bij ten minste een meldkanaal gekend.

Indien de anonieme melder na een tijd alsnog geïdentificeerd wordt, wordt deze beschouwd alsof de identiteit initieel gekend was en geniet de melder bijgevolg de bescherming zoals opgenomen in dit decreet.

Het verbod, vermeld in het eerste lid, geldt ook voor de facilitatoren en derden die verbonden zijn met de melders en juridische entiteiten die eigendom zijn van de melders, voor wie de melders werken of met wie de melders in een andere werkgerelateerde context verbonden zijn alsook voor getuigen.

§2. Ieder personeelslid dat maatregelen als vermeld in paragraaf 1, eerste lid, neemt als vergelding voor een melding of openbaarmaking wordt bestraft met een administratieve of tuchtrechtelijke sanctie.

Iedere instelling die maatregelen als vermeld in paragraaf 1, eerste lid, neemt als vergelding voor een melding of openbaarmaking kan bestraft worden met een gedeeltelijke terugbetaling van het werkingsbudget van de betrokken instelling. De terugvordering of inhouding kan niet meer bedragen dan 5 procent van het maandelijks bedrag van de werkingsuitkeringen, vermeld in artikel IV.16, of van het bedrag van de werkingsuitkeringen van het lopende begrotingsjaar, vermeld in artikel IV.26. Die maatregel kan er niet toe leiden dat het aandeel in de enveloppe voor personeelsaangelegenheden in absolute cijfers kleiner wordt dan als de maatregel niet getroffen zou zijn. De sanctie wordt uitgesproken door de Vlaamse Regering op basis van een advies van het college van commissarissen, vermeld in artikel IV.103.

§3. Bij gerechtelijke of administratiefrechtelijke procedures over maatregelen als vermeld in paragraaf 1, eerste lid, waarbij de melder aantoonde dat hij een melding of openbaarmaking heeft gemaakt en met benadeling is geconfronteerd, wordt aangenomen dat de maatregel een vergelding is voor de melding of de openbaarmaking. In die gevallen toont de persoon of instelling die de benadelende maatregel heeft genomen aan dat die maatregel naar behoren is gemotiveerd.

§4. Melders zijn niet aansprakelijk voor:

- 1° de verwerving van de informatie die ze melden of openbaar maken, conform artikel V.230/9, §1, tweede lid, behalve als de verwerving of openbaarmaking een strafbaar feit was;

- 2° het melden of openbaar maken van de informatie, conform artikel V.230/9, §1, tweede lid, als ze redelijke gronden hadden om aan te nemen dat de melding of openbaarmaking van de informatie noodzakelijk was om een inbreuk te onthullen en voor zover dit gebeurt binnen de voorwaarden zoals voorzien in artikel V.230/9.

§5. Met behoud van de toepassing van paragraaf 4 wordt een bedrijfsgeheim verkrijgen, gebruiken of openbaar maken, enkel als rechtmatig beschouwd voor de toepassing van dit decreet als het wordt verkregen conform artikel XI.332/3 van het Wetboek van economisch recht.”.

Art. 49. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 7 een artikel V.230/18 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/18. De volgende personen worden bestraft met een administratieve of tuchtrechtelijke sanctie:

- 1° personen die een melding belemmeren of proberen te belemmeren;
- 2° personen die de geheimhouding van de identiteit van melders schenden;
- 3° personen die bewust onjuiste informatie hebben gemeld of openbaar gemaakt.”.

Art. 50. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2022, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 7 een artikel V.230/19 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. V.230/19. Een overeenkomst of de arbeidsvoorwaarden kunnen geen bepalingen bevatten waarin afstand wordt gedaan van de rechten, vermeld in deze titel. Bepalingen in die zin zijn nietig.”.

Hoofdstuk 4. Inwerkingtreding

Art. 51. Dit decreet treedt in werking de dag na de publicatie in het Belgisch Staatsblad.